

ŠAKIŲ R. PANEMUNIŲ MOKYKLOS – DAUGIAFUNKCIO CENTRO SOCIALINĖS- PILIETINĖS VEIKLOS VYKDYMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Socialinės-pilietinės veiklos vykdymo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja socialinės-pilietinės veiklos organizavimo Panemunių mokyklos – daugiafunkcio centro (toliau – Mokykla) tvarką ir numato šios veiklos kryptis.
2. Socialinės-pilietinės veiklos tikslas – skatinti mokinius aktyviu dalyvavimu prisidėti sprendžiant aktualias socialines problemas bendruomeniniame ir visuomeniniame gyvenime ir, reflektuojant savo patirtį, ugdytis pilietiškumo, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos bei kitas kompetencijas.
3. Socialinės-pilietinės veiklos vykdymo tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. V-586 „Dėl 2023-2024 ir 2024-2025 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų patvirtinimo“.
4. Socialinė-pilietinė veikla yra privaloma pagrindinio ugdymo proceso dalis, įtraukiama į Mokyklos ugdymo planą ir siejama su pilietiškumo ugdymu, Mokyklos bendruomenės tradicijomis, vykdomais projektais, kultūrinėmis bei socializacijos programomis.
5. Pagrindinio ugdymo programoje socialinei-pilietinei veiklai atlikti gali būti skiriama iki 5 ugdymo dienų, ji turi būti atlikta iki ugdymo proceso pabaigos.
6. Socialinės-pilietinės veiklos uždaviniai:
  - 6.1. skatinti mokinių visapusišką asmenybės brandą ir dalyvavimu grįstą mokymąsi;
  - 6.2. padėti įsisąmoninti kiekvieno asmens atsakomybę kuriant savo asmeninę, vietos bendruomenės ir platesnės visuomenės gerovę bei paskatinti mokinius ieškoti pozityvių saviraiškos būdų;
  - 6.3. skatinti mokinius apgalvoti savo patirtis, ugdytis savistabos įgūdžius, gebėjimą kritiškai įsivertinti savo priimtų sprendimų pagrįstumą ir pridėtinę vertę sau patiems ir bendruomenei, kuriai mokiniai priklauso.

II. SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMO TVARKA

7. Socialinei-pilietinei veiklai skirtas minimalus privalomas valandų skaičius yra numatytas Bendrųjų ugdymo planų 86, 87 ir 92 punktuose. Ši veikla neįskaitoma į mokinio mokymosi krūvį. Mokiniai privaloma atlikti socialinę-pilietinę veiklą, kurios trukmė 2023–2024 mokslo metais:
  - 7.1. 5, 7 ir 9 klasių mokiniams ne mažiau kaip 20 valandų;
  - 7.1. 6, 8 ir 10 klasių mokiniams ne mažiau kaip 10 valandų;
  - 7.2. 1-4 klasių mokiniams rekomenduojama 5 valandų trukmės socialinė-pilietinė veikla.
8. Socialinė-pilietinė veikla 2024–2025 mokslo metais:
  - 8.1. 5-10 klasių mokiniams privalomos socialinės-pilietinės veiklos atlikimo trukmė ne mažesnė kaip 20 valandų per mokslo metus;
  - 8.2. 1-4 klasių mokiniams – 5 valandos per mokslo metus.
9. Socialinė-pilietinė veikla yra laisvai pasirenkama ir gali būti vykdoma ugdymo proceso, skirto pažintinei ir kultūrinei veiklai, metu, po pamokų ar laisvu laiku Mokykloje ar už jos ribų.
10. Socialinę-pilietinę veiklą Mokykloje organizuoja klasių vadovai, pagalbos mokiniui specialistai, neformaliojo švietimo bei mokomųjų dalykų mokytojai ir duomenis fiksuoja elektroniniame dienyne.
11. Socialinę-pilietinę veiklą mokiniai gali atlikti savarankiškai, bendradarbiaujant su ne pelno siekiančiomis įmonėmis, vietos savivaldos institucijomis, visuomeninėmis ar kitomis organizacijomis, asociacijomis ir kt.
12. Mokinys, atlikęs socialinę-pilietinę veiklą už Mokyklos ribų, klasės vadovui pateikia laisvos formos dokumentą, pasirašytą už veiklą atsakingo asmens, su informacija apie atliktą veiklą, valandų skaičiumi. Atliktą veiklą klasės vadovas fiksuoja elektroniniame dienyne.

13. Už socialinės – pilietinės veiklos koordinavimą atsakingas klasės vadovas:
  - 13.1. padeda mokiniui mokslo metų pradžioje pasirengti planą pasirinktai socialinei - pilietinei veiklai įgyvendinti (1 priedas);
  - 13.2. padeda mokiniui mokslo metų pabaigoje įsivertinti savo patirtį ir fiksuoti socialinės – pilietinės veiklos įrodymus;
  - 13.3. konsultuoja mokinius individualiai ar grupėje dėl socialinės – pilietinės veiklos vykdymo, nuolat domisi, kaip sekasi, o prireikus siūlo pagalbą;
  - 13.4. su kiekvienu mokiniu ne mažiau nei 2 kartus per mokslo metus organizuoja individualius ugdomojus pokalbius apie jo patirtis atliekant socialines – pilietines veiklas (1 priedas).
14. Socialinės-pilietinės veiklos vertinimo rezultatas fiksuojamas įrašu „įskaityta“ („įsk.“) arba „neįskaityta“ („neįsk.“), nurodant veikloms įgyvendinti panaudotą valandų skaičių. Mokiniam, negavusiam įskaityto socialinės-pilietinės veiklos įvertinimo, skiriama papildomo laiko išsikelti naujus ar patikslinti išsikeltus tikslus ir juos pasiekti.

III. SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS TURINYS

15. Socialinė-pilietinė veikla yra mokymosi turinio dalis, atliekama laisvu nuo pamokų metu ir pasirenkama vadovaujantis šiais principais:
  - 15.1. **prasmingumo**. Socialinė-pilietinė veikla prisideda prie mokinio saviraiškos, asmeninių tikslų įgyvendinimo, pasirinktos veiklos, padeda atrasti jam asmeniškai prasmingą veiklą bei skatina jį orientuotis į ne tik į rezultatą, bet ir į patį veiklos procesą, mokytis iš savo klaidų ir pasiekimų beirefleksuoti apie įvairių patirčių naudą. Mokiniai gali įsitraukti į įvairių nevyriausybinų organizacijų veiklą ir prisidėti prie jiems rūpimų problemų sprendimo, pvz., visuomenės sąmoningumo didinimo klimato kaitos klausimais, gyvūnų apsaugos, pažeidžiamų asmenų grupių teisių užtikrinimo klausimais ir pan.;
  - 15.2. **asmeninio tobulėjimo**. Socialinė-pilietinė veikla pasirenkama atliepiant mokinio interesus ir pomėgius. Socialinė-pilietinė veikla nėra savitikslių, ji turi padėti mokiniams tobulėti, plėsti savo pažinimo ribas, išbandyti save atliekant naujus vaidmenis, patirti naujus kontekstus. Idealu, jei mokiniai savo stiprybes ir talentus gali pritaikyti naujame kontekste, ir tai sudaro sąlygas mokiniams įsivertinti savo stiprybes ir numatyti galimas tolesnio mokymosi trajektorijas. Skatinamas mokinių dalyvavimas ir jų pagalba organizuojant įvairias parodas, koncertus, sporto turnyrus, kitus renginius įvairiose socialinės globos institucijose, ligoninėse, telkiant bendruomenės konkrečiam tikslui siekti arba pagalbos teikimas jaunesnio amžiaus mokiniams mokantis, taip pat neformaliojo vaikų švietimo ir užimtumo veiklų organizavimas dienos centrus lankantiems vaikams, mokymosi sunkumų turintiems vaikams, migrantams, savanorystė ikimokyklinio ugdymo įstaigose, mokymas, konsultavimas, paskaitos vedimas, pranešimų skaitymas arba kitos panašios veiklos;
  - 15.3. **socialinio teisingumo**. Mokinys turi suvokti, kad jis yra didesnės bendruomenės ir visuomenės narys ir kad nuo kiekvieno asmeninio indėlio priklauso visuomenės gerovė. Visuomenės gerovė užtikrinama, kai visoms asmenų grupėms sudaroma galimybė lygiavertiškai dalyvauti socialiniame gyvenime. Mokinių indėlis, net ir pats mažiausias, užtikrinant šias galimybes yra neįkainojama pagalba valstybei ir visiems žmonėms. Todėl mokiniai galėtų būti skatinami savanoriauti teikiant pagalbą savarankiškai arba per įvairias nevyriausybinės organizacijas, teikiančias pagalbą stokojantiems, neįgaliems, vienišiesiems ir pagyvenusiems asmenims, migrantams ir kitiems mokinių artimoje aplinkoje gyvenantiems ir sunkumų patiriantiems žmonėms ir kt.;
  - 15.4. **dalyvavimo**. Socialinė-pilietinė veikla turi padėti mokiniui suprasti, kad demokratinė visuomenė grįsta jų piliečių įsitraukimu ir dalyvavimu sprendžiant visuomenei aktualius klausimus ir kad kolektyvinėmis pastangomis galima pasiekti daugiau, nei veikiant individualiai. Todėl mokiniai turi būti skatinami atlikti veiklas ne tik individualiai, bet ir dalyvaujant bendrose veiklose, kurių metu jie mokytųsi pažinti vieni kitus, išklausti skirtingas nuomones, ieškoti sutarimo, argumentuoti nuomones, atlikti įvairius socialinius vaidmenis, dalintis, bendradarbiauti

ir padėti vieni kitiems. Galimos įvairios mokinių grupių arba klasių iniciatyvos, siekiant spręsti vietos bendruomenei aktualius klausimus, pvz., organizuoti pilietines iniciatyvas ir / ar jose dalyvauti, taip pat dalyvauti kraštotyrinėje, ekologinėje veikloje, domėtis aplinkosaugine veikla, dalyvauti ekspedicijoje, žygyje, nagrinėti istorinius šaltinius ir kt.

IV. SIŪLOMOS VEIKLOS KRYPTYS

Kryptis	Veikla
Ekologinė-aplinkosauginė	Mokyklos žaliųjų plotų priežiūra Dalyvavimas akcijoje „Darom“ Dalyvavimas akcijoje „Rūšiuok“ Miško sodinimas (bendradarbiavimas su miškų urėdija) Ekologinių projektų įgyvendinimas Mokyklos, miestelio aplinkos tvarkymas
Pilietinė	Dalyvavimas įvairiose pilietinėse akcijose Dalyvavimas pilietinio ugdymo renginiuose Pilietinių iniciatyvų, akcijų organizavimas Aktyvus dalyvavimas mokinių tarybos veikloje Gerumo akcijos
Pedagoginė	Individuali pagalba turintiems mokymosi sunkumų, migrantams Pagalba pradinių klasių mokytojams Pagalba organizuojant sportinę veiklą Pagalba Vaikų dienos centrui
Kūrybinė-darbinė	Renginių organizavimas: koncertų, parodų, sporto varžybų, tradicinių ir netradicinių renginių organizavimas mokyklos bendruomenei Mokyklos muziejaus tvarkymas ir turtinimas Renginių socialinės globos namuose organizavimas Klasės valandėlių organizavimas Mokyklos, miestelio erdvių puošimas
Savanoriškas darbas nevyriausybinėse organizacijose	Aplinkos ir gyvūnų globos organizacijoje
Kita	Dalyvavimas įvairių savivaldybės institucijų veikloje Savanoriškas darbas tėvų darbovietėse

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Klasių vadovai mokslo metų pradžioje mokinius supažindina su socialinės-pilietinės veiklos vykdymo tvarka Mokykloje.
17. Socialinės-pilietinės veiklos priežiūrą vykdo direktoriaus pavaduotojas ugdymui.
18. Patvirtintas aprašas skelbiamas Mokyklos interneto svetainėje.
19. Mokinys yra laikomas baigusiu pagrindinio ugdymo programą ir gauna pagrindinio ugdymo programos baigimo pažymėjimą tik atlikęs socialinę-pilietinę veiklą.
20. Aprašas, esant būtinybei, bendru sutarimu gali būti peržiūrimas, koreguojamas direktoriaus įsakymu.

